

FEROSOLIO-2 ĮTAKA PARŠELIŲ HEMATOLOGINIAMS RODIKLIAMS IR FERODEFICITINĖS ANEMIJOS PROFILAKTIKAI

A. Matusevičius, A. Stankevičius, G. Daunoras, A. Černauskas

Daug nuostolių gyvulių augintojai patiria dėl įvairių ligų. Viena iš jų – alimentinė paršelių anemija. Iš daugelio rūšių anemijų mūsų respublikoje ji dažniausiai diagnozuojama [8].

Alimentinės anemijos priežastys gana sudėtingos. Svarbiausia iš jų - geležies, taip pat vario, kobalto, mangano, baltymų ir B grupės vitaminų stoka. Pasisavinant geležį, dalyvauja daug fermentų, kurių sudėtyje yra šių elementų, todėl, jų trūkstant, sutrinka geležies rezorbcija, transportavimas bei eritropoezės procesai [1, 2,6].

Geležis dalyvauja organizmo oksidacijos ir redukcijos reakcijose, nes ji įeina į hemoglobino, mioglobino ir daugelio kvėpavimo fermentų sudėtį. Taigi, sumažėjęs kiekis kenkia daugeliui gyvybiškai svarbių organizmo funkcijų. Pirmiausia audiniai blogai aprūpinami deguonimi, lėtėja medžiagų apykaita, silpnėja organizmo apsauginės funkcijos, gyvulys lėčiau auga. Plėtojasi aneminė būseną, vėliau prasideda anemija [7].

Šiems procesams svarbus ir varis. Kai jo trūksta, sutrinka geležies absorbcija, ji blogiau pasisavinama, trumpėja eritrocitų amžius, mažėja organizmo imunobiologinis reaktyvumas [5]. Kobaltas įeina į vitamino B₁₂ sudėtį ir turi įtakos angliavandenių, baltymų apykaitai, nes padeda pasisavinti amino rūgštis, stimuliuoja retikulocitų raidą, skatina bręsti eritrocitus kaulų čiulpuose [11]. Mangano jonai virškinimo trakte stabilizuoja divalentę geležį, tad mažiau jos virsta trivalente, kuri žarnyne nepasisavinama. Mangano trūkumas taip pat yra viena iš anemijos priežasčių. Trūkstant cinko, sutrinka karboanhidrazės veikla, kartu ir DNR sintezė, augantys paršeliai susergera parakeratoze [10]. Vitaminas C (askorbino rūgštis) dalyvauja ląstelių kvėpavimo procesuose, baltymų, angliavandenių apykaitoje, padeda utilizuoti organizmo nuodingąsias medžiagas, skatina rezervinę geležį virsti transportine. Literatūros duomenimis, paršeliai žindukliai su paršavedės pienu gauna nepakankamai askorbino rūgšties [3].